

Bergenā ministru komunikē galvenie aspekti

*Asoc. Prof. Andrejs Rauhvargers,
Rektoru padomes ģenerālsekretārs,
Boloņas Starptautiskās darba grupas biroja loceklis*

Vispārīgie aspekti

- Uzņem jaunas jaunas dalībvalstis: Armēniju, Azerbaidžānu, Gruziju, Moldovu un Ukrainu
- Uzsver augstskolu, mācībspēku un studentu kā partneru centrālo lomu
- Izprot, ka ir nepieciešams laiks,
 - lai optimizētu strukturālo pārmaiņu iespaidu uz programmām,
 - ieviestu Eiropai nepieciešamos inovatīvos pasniegšanas un mācīšanās procesus

Konstātējumi no izvērtējuma

Grādu sistēma

- vairumā valstu divciklu grādu sistēma jau aptver vairāk nekā pusi studentu kopskaita
- joprojām pastāv zināmi šķēršļi pārejai no viena cikla uz otru,
- jāveicina absolventu ar bakalaura grādu nodarbināmība – vajadzīgs dialogs valdību, augstskolu un sociālo partneru starpā

Kvalifikāciju ietvarstruktūra

- pieņem Aptverošo kvalifikāciju ietvarstruktūru Eiropas Augstākās izglītības telpai
- uzņemas līdz 2010. gadam izstrādāt ar Eiropas ietvarstruktūru savietojamas nacionālās ietvarstruktūras
- līdz 2007. gadam uzsākt darbu nacionālo struktūru izveides,
- uzdod BFUG ziņot par ietvarstruktūru ieviešanu un tālāku attīstību

Kvalitātes nodrošināšana

Gandrīz visās valstīs jau ir radīti likumdošanas nosacījumi kvalitātes nodrošināšanai,

- nepieciešams tālāks progress,
 - studentu iesaistē un
 - starptautiskajā sadarbībā
- jāievieš iekšēji kvalitātes mehānismi augstskolās un jānodrošina to sasaiste ar ārējo kvalitātes nodrošināšanu

Kvalitātes nodrošināšana (II)

- pieņem "E4" izstrādātos standartus un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai,
- apņemas ieviest kvalitātes aģentūru ārējo novērtējumu,
- atbalsta principu par Eiropas kvalitātes aģentūru reģistru (nacionālā novērtējumā balstītu),
- uzdod E4 izstrādāt reģistra praktisko pusi un ziņot BFUG
- akreditācijas rezultātu savstarpējā atzīšanā liela nozīme aģentūru sadarbībai

Grādu un studiju periodu atzīšana

- 36 no 45 Boloņas procesa dalībvalstīm ir ratificējušas Lisabonas konvenciju, Ministri apņemas savās valstīs:
 - nodrošināt konvencijas principu ieviešanu
 - nacionālajā likumdošanā
 - augstskolu praksē
 - veidos pasākumu plānus atzīšanas procesu kvalitātes uzlabošanai, plānus ietvers nacionālajos ziņojumos
 - uzlabot mūžizglītības rezultātu atzīšanu

Augstākā izglītība un zinātne

- Grādu struktūru izmaiņas un kvalitātes uzlabošana nav atraujama no zinātnes un inovācijas stiprināšanas,
- uzsver pētniecības un pētnieku sagatavošanas nozīmi kvalitātes pilnveidē un EAIT konkurētspējā,
- apņemas stiprināt sinerģiju EAIT un Eiropas Zinātnes telpas starpā,
- doktora līmeņa kvalifikācijas pilnībā jāsaista ar Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru, izmantojot studiju rezultātos balstītu pieeju,
- doktorantūras programmu galvenā sastāvdaļa ir jaunu zināšanu radīšana patstāvīgu pētījumu rezultātā,
- doktorantūras programmām jābūt strukturētām,
- jānodrošina caurskatāma doktorantu vadība un to rezultātu novērtēšana

Augstākā izglītība un zinātne

- doktorantūra: 3-4 gadi pilna laika studiju
- jāpalielina tādu doktorantu skaits, kuri izvēlas tālāku pētniecības karjeru EAIT,
- trešā cikla programmās studējošie ir vienlaikus gan studentiem, gan zinātnieki agrīnos karjeras posmos
- uzdod Boloņas procesa starptautiskajai darba grupai aicināt EUA līdz 2007. gadam sagatavot ziņojumu par doktorantūras programmu galvenajiem principiem

Sociālā dimensija

- sociālā dimensija ir EAIT neatņemama sastāvdaļa un arī nepieciešams nosacījums Eiropas konkurētspējai,
- ministri apstiprina apņemšanos padarīt kvalitatīvu augstāko izglītību pieejamu visiem,
- uzsver, ka jārada studentiem atbilstoši apstākļi, lai tiem nerastos šķēršļi sociālās vai ekonomiskās izcelsmes dēļ,
- studenti, kuri nāk no sociāli nelabvēlīgām grupām īpaši jāatbalsta :
 - gan finansiālā un ekonomiskā aspektā,
 - gan nodrošinot tiem vadību un konsultēšanu

Mobilitāte

- studentu un mācībspēku mobilitāte visu procesa dalībvalstu starpā ir viens no galvenajiem mērķiem,
- tomēr vēl arvien pastāv šķēršļi mobilitātei,
- ministri apstiprina apņemšanos veicināt stipendiju un kredītu portabilitāti,
- veiks kopīgus pasākumus, lai padarītu mobilitāti Eiropas Augstākās izglītības telpā par realitāti,
- lai novērstu šķēršļus mobilitātei, veicinās vīzu un darba atļauju izsniegšanu,
- aicina studentus un augstskolas pilnībā izmantot mobilitātes programmu sniegtās iespējas,
- iestājas par ārvalstīs apgūtu studiju periodu pilnīgu atzīšanu šo programmu ietvaros.

EAIT pievilcība un konkurētspēja

- EAIT jābūt atvērtai un tai jāklūst pievilcīgai
- starptautiskās sadarbības centrā jābūt akadēmiskajām vērtībām,
- jāveicina Boloņas procesa izpratni citos kontinentos, daloties savā reformu procesu pieredzē,
- kopīgu interešu jomās nepieciešams dialogs ar citiem reģioniem
- BFUG jāizstrādā EAIT ārējās dimensijas stratēģija.

Panākumu izvērtēšana 2007. gadā

- Turpināsies vērtēšana grādu sistēmas, kvalitātes un atzīšanas jomā (kuras līdz 2007. visumā jāpabeidz),

Konkrēti, tiks vērtēts progress:

- ENQA ziņojumā ierosināto kvalitātes standartu un vadlīniju ieviešanā;
- nacionālo kvalifikāciju ietvarstruktūru izveidē;
- kopīgo grādu, (arī doktora), piešķiršanā to atzīšanā;
- elastīgu studiju ceļu radīšanā augstākajā izglītībā, ieskaitot procedūras mūžizglītībā apgūtā izvērtēšanai un ieskaitīšanai.